

BIOMECHANIKA

PÁKY V LIDSKÉM TĚLE

DRUHY PÁK V LIDSKÉM TĚLE

Páka je jednoduchý stroj

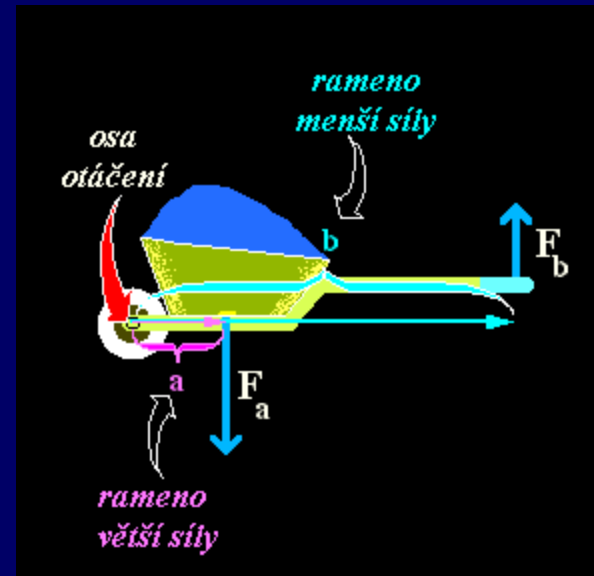
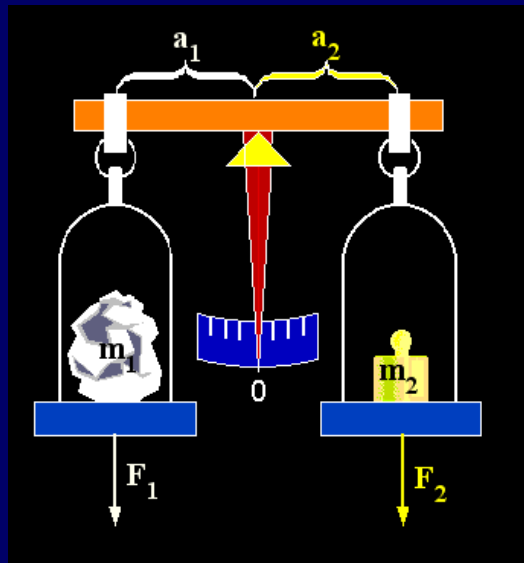
Na rozdíl od klasické mechaniky, kdy podle základního dělení rozlišujeme páku

JEDNOZVRATNOU X DVOJZVRATNOU

- musíme v biomechanice přihlížet u jednozvratných pák také k tomu, zda blíže od bodu otáčení působí šlachová (tahová) nebo tíhová síla.

DRUHY PÁK V LIDSKÉM TĚLE

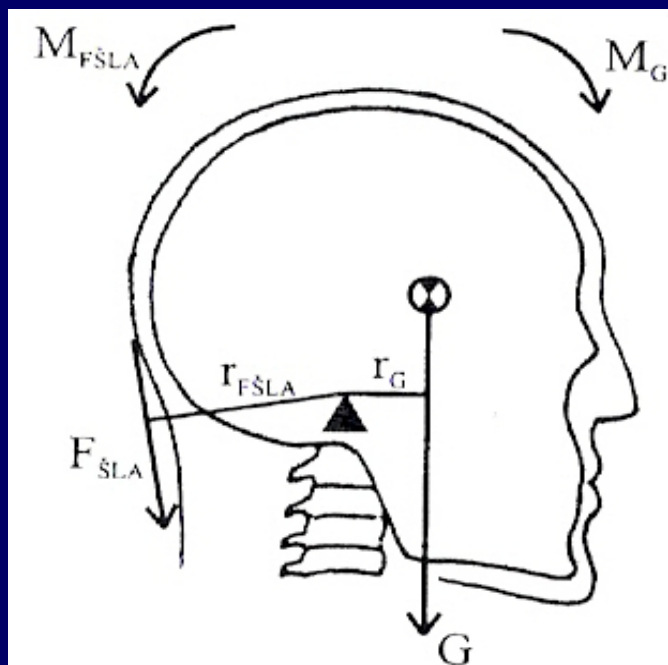
Podle polohy opěrného bodu páky (fulkra) vzhledem k místu působení svalové síly a břemena (tíhové síly), rozeznáváme v těle páku 1. – 3. stupně.

PÁKA PRVNÍHO DRUHU – DVOJZVRATNÁ

Bod otáčení se nachází mezi působícími silami.

Při pohybu dochází k neustálým změnám velikosti ramene tíhové i šlachové síly, které se projevují na změnách velikosti působících momentů.

$F_{\text{ŠLA}}$ – šlachová síla šíjového svalstva
 G – tíhová síla hlavy
 $r_{\text{FŠLA}}, r_G$ – ramena působících sil
 $M_{\text{FŠLA}}, M_G$ – momenty působících sil

páka rovnováhy

Obr. 84 Příklad dvojzvratné páky (I. druhu)

PÁKA DRUHÉHO DRUHU – JEDNOZVRATNÁ

Vektor tíhové síly se nachází mezi bodem otáčení a vektorem šlachové síly.

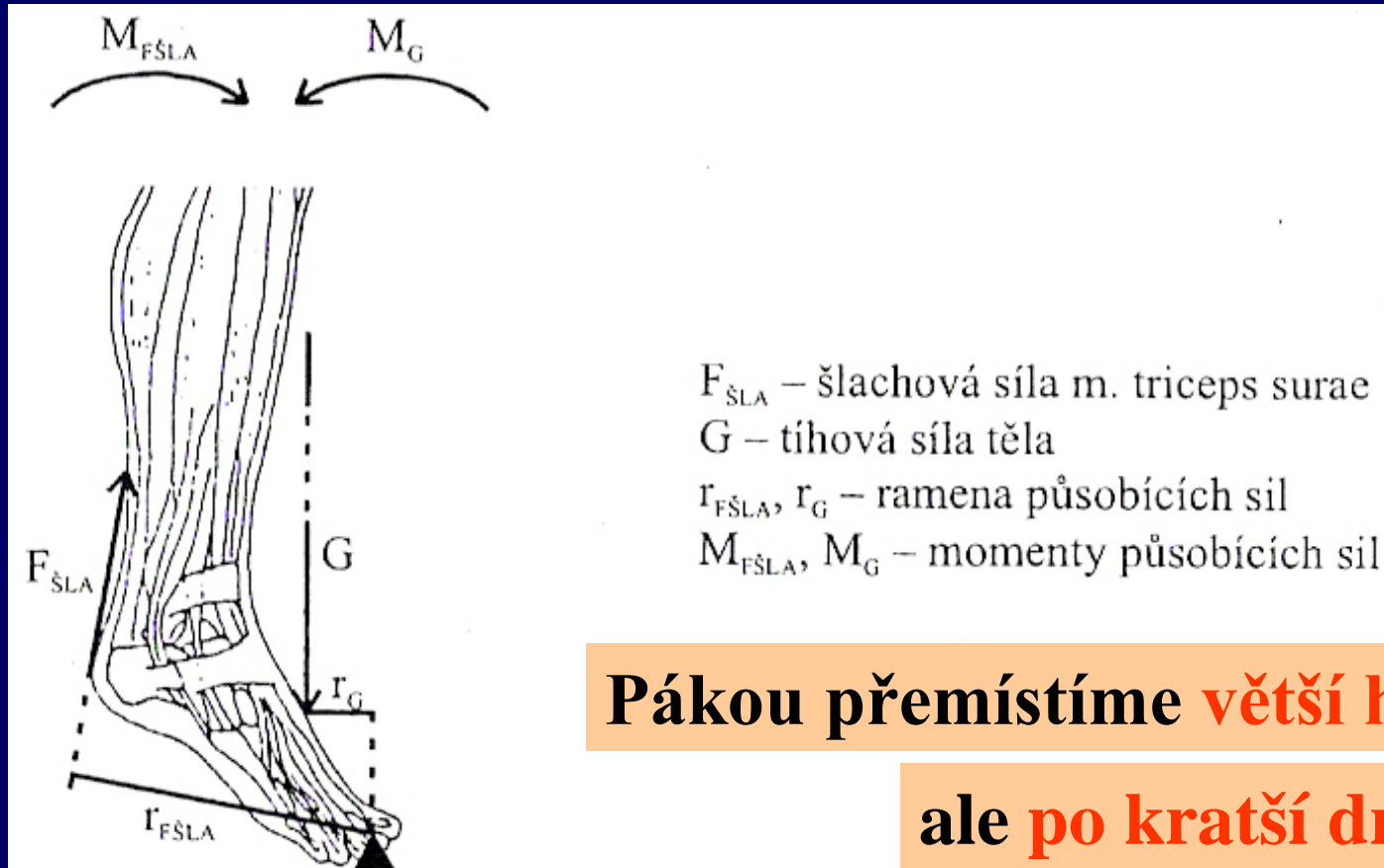
Rameno tíhové síly je menší než rameno síly šlachové.

Působící tíhovou sílu tedy vždy překonáme silou, která je menší.

páka síly

PÁKA DRUHÉHO DRUHU – JEDNOZVRATNÁ

Pákou přemístíme větší hmotnost,

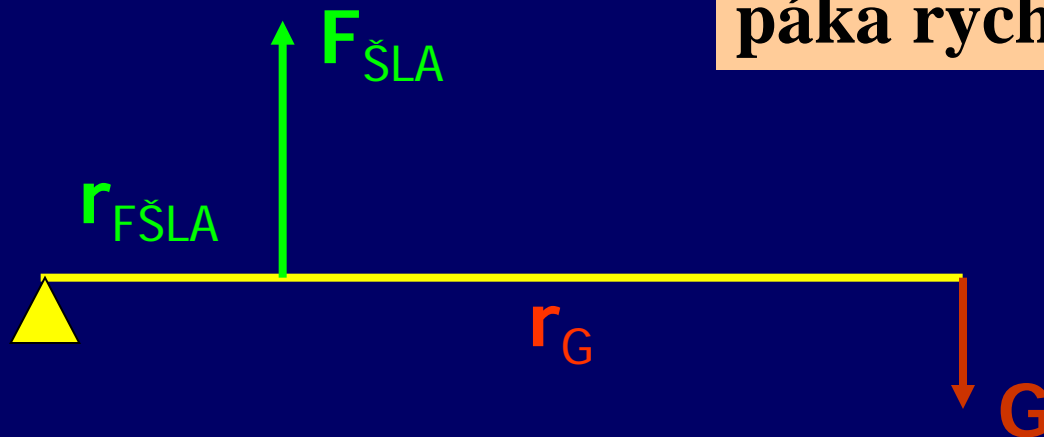
ale po kratší dráze

Obr. 85 Příklad jednozvratné páky (II. druhu)

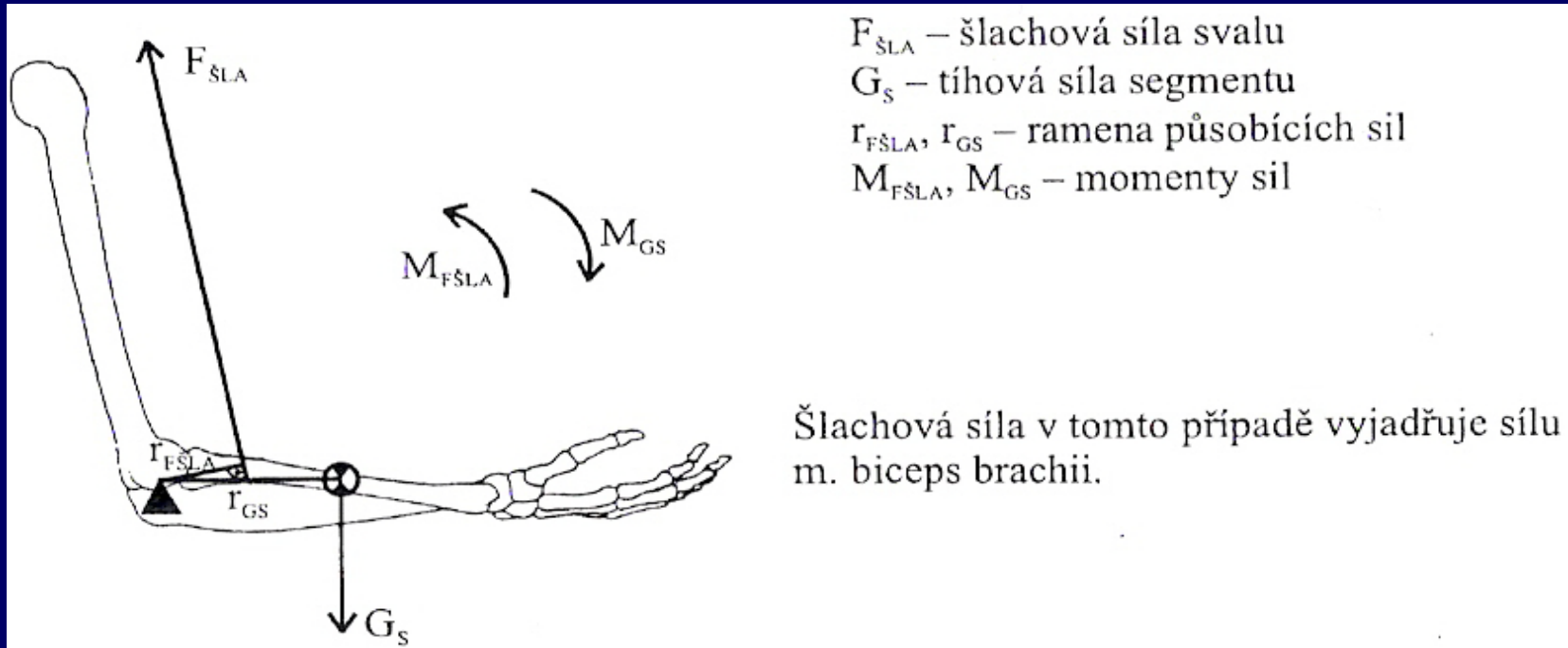
PÁKA TŘETÍHO DRUHU – JEDNOZVRATNÁ

Vektor šlachové síly se nachází mezi bodem otáčení a vektorem tíhové síly.

Tento typ páky je typický pro dlouhé kosti.

PÁKA TŘETÍHO DRUHU – JEDNOZVRATNÁ

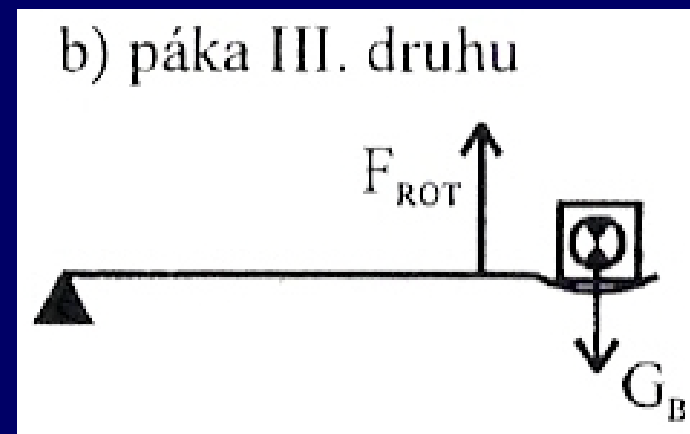
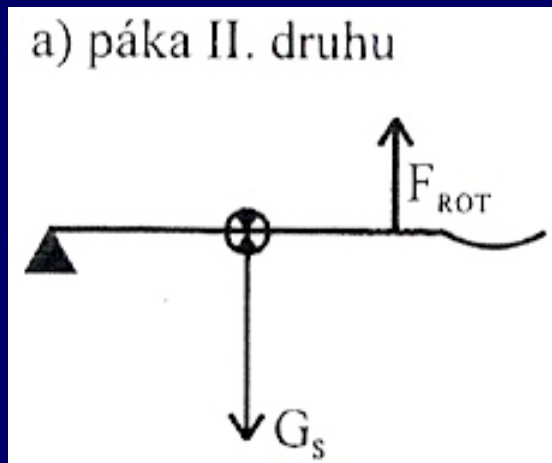
Při svalové kontrakci vykonává distální část segmentu pohyb o velkém rozsahu, body na konci segmentu se pohybují velkou rychlostí - páka rychlostí.

DRUHY PÁK V LIDSKÉM TĚLE

S měnícími se podmínkami dochází ke změně druhu páky.

Příkladem je např. činnost m. brachioradialis při flexi předloktí.

G_S – tíhová síla segmentu

G_B – tíhová síla břemene

F_{ROT} – rotační složka síly m. brachioradialis